

MEMÒRIA DEL CURS 2005-2006

Any de fundació: 1977

JUNTA DIRECTIVA

Presidenta: M. TERESA MATAS I BLANXART
Vicepresident: ANTONI GONZÁLEZ I MORENO-NAVARRO
Secretària: ÀNGELS MAJÓ I RAIS
Tresorera: TURA CLARÀ I VALLÈS
Vocal honorari: JOSEP M. DOMINGO I ABADIA
Vocals: ROSA M. MARTÍN I ROS
ELENA MARTÍNEZ I GAY
AIDA MESTRES I DOMÈNECH
JOSEP M. PALAU I BADUELL
M. DOLORS SOLÉ I GRAS
JOSEP M. XARRIÉ I ROVIRA

Delegat de l'IEC: JOAN-F. CABESTANY I FORT

Nombre de socis: 513

El dia 9 de juny de 2005 se celebrà l'Assemblea General Ordinària, en la qual es van aprovar la memòria d'activitats del curs 2004-2005 i la gestió administrativa de la Junta Directiva.

El dimecres 14 de desembre de 2005 tingué lloc el nomenament com a socis de mèrit d'Amics de l'Art Romànic del senyor Martí Mas i Tubau i del senyor Ramon Millet i Domènech. Glossà la personalitat dels homenatjats el doctor Joan-F. Cabestany i Fort, delegat i membre de l'IEC.

Hem de lamentar l'òbit, durant el curs 2005-2006, dels socis següents:

Dr. Pere de Palol i Salellas,
Sr. Josep M. Domingo i Abadia,
Sr. Joaquim Boixareu i Gimó,
Sr. Bartomeu Colominas i Muns,
Dr. Eduard Ripoll i Perelló.

I. *Sessió inaugural*

La sessió inaugural del curs 2005-2006, el vint-i-novè d'existència d'Amics de l'Art Romànic, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, tingué lloc al saló d'actes de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, el dimecres dia 2 de novembre de 2005, i fou a càrrec del doctor Josep Bracons i Clapés, membre de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi i soci d'Amics de l'Art Romànic, que tractà el tema *L'exposició internacional d'art romànic de 1961*. Aquest discurs fou publicat i distribuït a tots els socis.

II. *Presentació de publicacions*

Diumenge 14 d'agost de 2005 el doctor Joan-F. Cabestany i Fort, membre de l'IEC, presentà a la sala d'actes de l'Ajuntament d'Alins (Pallars Sobirà) el llibre *Les esglésies preromàniques i romàniques de la vall Ferrera i la coma de Burg*, obra de Joan-F. Cabestany i Fort, M. Teresa Matas i Blanxart, Aida Mestres i Domènech i Josep M. Palau i Baduell. L'acte fou organitzat per l'Associació pel Patrimoni de la Vall Ferrera amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Alins.

Dimecres 14 de desembre de 2005 es presentà a la sala d'actes del Consell Superior d'Investigacions Científiques de Barcelona el dissetè volum de la revista *Lambard: Estudis d'Art Medieval*. L'acte fou a càrrec de la doctora Maria Teresa Ferrer i Mallol, membre de l'IEC, professora d'investigació del CSIC i cap del Departament d'Estudis Medievals del CSIC. Aquest volum, a més dels articles «El castell i l'església de Sant Pere Sacama (segles IX-XII)», del senyor Josep M. Palau i el doctor Joan-F. Cabestany, i «Intervencions arqueològiques a l'església de Santa Maria del Puig (Esparreguera, Baix Llobregat)», de la senyora Júlia Miquel i el senyor Oriol Achón, inclou articles del XIX Cicle de Conferències: «Les fortificacions de la frontera meridional dels comtats catalans, o les fortificacions de la Marca Superior d'al-Àndalus», del senyor Joan Albert Adell i el senyor Joan Josep Menchón; «Estudi arqueològic de tres castells de la Marca Hispànica», del senyor Albert López Mullor, el senyor Àlvar Caixal i la senyora Ainhoa Pancorbo; «Els inicis de l'arqueologia medieval a Catalunya», del doctor Manuel Riu, i «La metal·lúrgia del ferro a l'època medieval al Pallars», de la doctora Marta Sancho; també inclou el treball guanyador del Premi d'Amics de l'Art Romànic corresponent a l'any 2004: «Estudi de l'església de Sant Sadurní de Castellví de la Marca», de la senyora Verònica Jiménez i el senyor Ricard Bru.

El 16 de febrer de 2006 es presentà el llibre *El romànic de la vall d'Àneu*, del qual són autors Joan-F. Cabestany i Fort, M. Teresa Matas i Blanxart i Josep M. Palau i Baduell, del Centre d'Art Romànic Català (ARCAT), de l'Institut d'Estudis Catalans. L'obra és un estudi d'investigació d'aquesta àrea del Pallars Sobirà i hi ha col·laborat el Consell Cultural de les Valls d'Àneu, així com Amics de l'Art Romànic, que n'és l'editor. L'acte tingué lloc a l'auditori del Museu d'Història de Catalunya i fou presentat pel seu director, el doctor Jaume Sobrequés i Callicó, que ressaltà la importància d'aquesta obra alhora que encoratjà a prosseguir la tasca duta a terme pels investigadors del Centre d'Art Romànic Català (ARCAT), de l'Institut d'Estudis Catalans.

III. *Celebració del XX Cicle de Conferències*

Els dies 7, 9, 14, 16, 21 i 23 de novembre de 2005 es dugué a terme el XX Cicle de Conferències, dedicat enguany a «Art bizantí: La resplendor d'una civilització àuria». Les conferències anaren a càrrec de Joan DOMENGE MESQUIDA, professor de la Universitat de Barcelona. Els temes foren els següents:

- «Les construccions monàstiques i la seva decoració parietal»
- «Els grans programes musivaris: Els santuaris grecs»
- «La pintura mural. Testimonis macedònics i xipriotes»
- «Els escriptors cortesans i monàstics. La il·lustració de manuscrits»
- «La manufactura de l'ivori al servei del poder i de la fe»
- «L'art sumptuari: orfebreria, esmalts i pedres dures. Una “visita” al tresor de Sant Marc de Venècia»

IV. *Sessions de treball: conferències*

Al llarg del curs, amb una mitjana d'entre cinquanta i seixanta assistents, es dugueren a terme sis sessions de treball en les quals es pronunciaren conferències sobre diferents aspectes relacionats amb el món medieval. Les conferències foren les següents:

8 d'octubre de 2005	Conferència organitzada pel Grup d'Estudis Sitgetans. «La construcció d'un monestir: Benedictins i Cistercencs», a càrrec del doctor Joan-F. Cabestany i Fort, membre de l'IEC, celebrada a l'Espai Pere Stämpfli de Sitges.
16 de gener de 2006	«El Martiri de Santa Eulàlia: La representació del cos, forma i significat», a càrrec de la senyo-

- ra Verònica Jiménez, de la Universitat de Barcelona. L'acte tingué lloc als locals de l'SPAL de la Diputació de Barcelona. La sessió fou presidida pel doctor Joan-F. Cabestany.
- 6 de febrer de 2006 «Estudi arqueològic de l'església de Santa Maria del Puig (Esparreguera. Baix Llobregat)», a càrrec de la senyora Júlia Miquel López i del senyor Oriol Achón Casas, llicenciats en història i arqueòlegs. L'acte tingué lloc als locals de l'SPAL de la Diputació de Barcelona. La sessió fou presidida pel doctor Joan-F. Cabestany.
- 15 de març de 2006 «El món de la cal·ligrafia medieval», a càrrec del senyor Ramon Sargatal i Pellicer, llicenciat en filologia. L'acte tingué lloc a la sala Pere Coromines de l'Institut d'Estudis Catalans.
- 26 d'abril de 2006 «Els grups episcopals a la Catalunya Vella a l'Alta Edat Mitjana: Perspectives historiogràfiques», a càrrec de la senyora Natzaret Gallego, llicenciada en història de l'art. L'acte tingué lloc a la sala Nicolau d'Olwer de l'Institut d'Estudis Catalans.
- 8 de maig de 2006 «El romànic i els seus promotors», a càrrec de la senyora Francesca Español, de la Universitat de Barcelona. L'acte tingué lloc a la sala Nicolau d'Olwer de l'Institut d'Estudis Catalans.

V. *Sessions de treball: jornades*

- 26 d'octubre de 2005 Jornada Científica d'Amics de l'Art Romànic a la Delegació de l'IEC a Perpinyà sobre el tema: «La pintura mural romànica a les dues vessants del Pirineu: Historiografia i restauració». Hi intervingueren el doctor Xavier Barral i Altet, membre de l'IEC, i el senyor Pere Rovira i Pons, del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya.
- Aquesta Jornada ha estat possible gràcies al suport de la Secretaria Científica de l'Institut d'Estudis Catalans.

Casa de la Generalitat de Perpinyà. D'esquerra a dreta: Olivier Poisson, Xavier Barral, M. Teresa Matas, Joan Becat, Joan-F. Cabestany i Pere Rovira.

VI. *Sessions de treball de camp: visites*

També s'han dut a terme tres sessions de treball de camp (visites):

29 d'abril de 2006	Visita al monestir de Sant Daniel de la ciutat de Girona, conduïda pel senyor Gerardo Boto, professor titular de la Universitat de Girona.
27 de maig de 2006	Visita a Sant Joan les Fonts, dirigida per un representant dels Amics de Sant Joan les Fonts.
10 de juny de 2006	Visita al conjunt de les esglésies romàniques de Camprodon, conduïda pel senyor Marc Sureda, de la Universitat de Girona.

VII. *Tretzena edició del Premi d'Amics de l'Art Romànic*

Premi instituït l'any 1993 i ofert a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre art i cultura catalans del període medieval. Aquest curs es con-

vocà per tretzena vegada i corresponia a una aportació sobre el període pre-romànic i romànic. Quedà desert.

VIII. *Assistència a sessions científiques*

- Del 6 al 13 de juliol de 2005 La vocal, senyora Elena Martínez i Gay, en representació de la presidenta, assistí a les *Journées Romanes* de Cuixà, que versaren sobre «Vers et à travers l'art roman: la transmission des modèles artistiques» i que tingueren lloc a l'abadia de Sant Miquel de Cuixà (Codalet, Prades).
- 25 i 26 de novembre de 2006 La tesorera, senyora Tura Clarà i Vallès, assistí, en representació de la presidenta, al simposi internacional «Els Comacini i l'arquitectura romànica a Catalunya», organitzat pel Museu d'Història de la Ciutat de Girona i el Museu Nacional d'Art de Catalunya, en col·laboració amb la Universitat de Girona.
- 1 d'abril de 2006 Amics de l'Art Romànic fou convidat pel bisbe de Vic, la Conselleria de Cultura, l'alcalde de Vic i el president de la Cité de l'Architecture et du Patrimoine de París a l'acte d'inauguració de l'exposició «Memòria del vidre. Grans vitralls medievals de França». En representació de l'entitat hi assistiren la presidenta d'AAR, doctora M. Teresa Matas; el delegat de l'IEC, doctor Joan-F. Cabestany, i la vocal, senyora Rosa M. Martín.
- 17 de maig de 2006 Amics de l'Art Romànic fou convidat a la inauguració de l'exposició «Domènech i Montaner i la descoberta del romànic» i a la presentació del llibre *Lluís Domènech i Montaner: Viatges per l'arquitectura romànica catalana*, que tingué lloc al Museu Nacional d'Art de Catalunya. Hi assistiren, en representació de la presidenta, el secretari, senyor Josep M. Palau, i la vocal, senyora Rosa M. Martín.

Del 28 al 30 de juny de 2006 El delegat de l'IEC, doctor Joan-F. Cabestany, acompanyat de la vocal, senyora Rosa M. Martín, assistí a la XXXIV Setmana Internacional d'Estudis Medievals de Pedralbes, sota el títol «Poder, llei i ordre en la ciutat medieval».

IX. *Publicacions*

CABESTANY I FORT, Joan-F.; MATAS I BLANXART, M. Teresa; PALAU I BADUPELL, Josep M. *El romànic de la vall d'Àneu*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2005.

Lombard: Estudis d'Art Medieval [Barcelona, Institut d'Estudis Catalans], vol. XVII (2004-2005).

CABESTANY I FORT, Joan-F.; MATAS I BLANXART, M. Teresa; PALAU I BADUPELL, Josep M. *Les esglésies romàniques de la vall de Cardós*. Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2007.

Hom ha continuat la publicació de la *Circular* (núm. 237 a 240), que té com a finalitat servir de mitjà de comunicació amb els associats.

En destaquem els articles següents:

CABESTANY I FORT, Joan-F. «Santa Maria la Rodona de Vic». *Circular* [Barcelona], núm. 239 (2006), p. 37-38.

CABESTANY I FORT, Joan-F. «Els temples romànics d'una sola nau (segles XI i XII)». *Circular* [Barcelona], núm. 240 (2006), p. 45-46.

NORMES DE PRESENTACIÓ D'ORIGINALS PER A L'EDICIÓ

1. Els articles s'han de redactar en català preferiblement i s'han de presentar en suport de paper i en disquet o CD (si pot ser, picat en el programa de tractament de textos Microsoft® Word per a PC).
2. El tipus de lletra ha de ser, preferiblement, Times New Roman del cos 12, i el text s'ha de compondre amb un interlineat d'un espai i mig.
3. L'extensió del treball és la que aprovi el Consell de Redacció a proposta de l'autor. Les pàgines han de tenir 2.100 espais lletra. L'autor no pot incloure-hi més de dues pàgines d'il·lustracions, amb un total de vuit fotografies, en blanc i negre. Tots els fulls han d'anar numerats correlativament.
4. Només hi pot haver bibliografia al final de l'article si el treball no té notes bibliogràfiques a peu de pàgina. Ha d'estar ordenada alfabèticament per autors i ha de seguir els criteris següents (hi ha uns criteris més detallats a la disposició dels autors).

Els llibres s'han de citar: COGNOM, Nom; COGNOM, Nom. *Títol de la monografia: Subtítol de la monografia*. Lloc de publicació: Editorial, any, pàgines consultades. (Nom de la Col·lecció; número dins la col·lecció). [Informació addicional]

Quan el llibre no té autor, s'ha de citar: *Títol de la monografia: Subtítol de la monografia*. Lloc de publicació: Editorial, any, pàgines consultades. (Nom de la Col·lecció; número dins de la col·lecció). [Informació addicional]

Els articles de publicacions periòdiques s'han de citar: COGNOM, Nom; COGNOM, Nom. «Títol de la part de la publicació periòdica». *Títol de la Publicació Periòdica* [Lloc d'Edició], número del volum, número de l'exemplar (dia mes any), pàgines consultades.

Els articles de publicacions periòdiques que no tenen autor s'han de citar: «Títol de la part de la publicació periòdica». *Títol de la Publicació Periòdica* [Lloc d'Edició], número del volum, número de l'exemplar (dia mes any), pàgines consultades.

Les fitxes de catàlegs, les entrades d'obres lexicogràfiques i els textos monogràfics dins obres col·lectives s'han de citar: COGNOM, Nom. «Títol de la fitxa o entrada o text monogràfic». A: *Títol de la monografia: Subtítol de la monografia*. Número del volum: *Títol del volum*. Lloc d'edició: Editorial, any, pàgines consultades.

En el cas de documents i manuscrits, s'ha de citar: *Nom del document o manuscrit*. Lloc de conservació amb tot el nom desenvolupat: signatura, foliació.

5. Les notes s'han de compondre al peu de la pàgina en què figura la crida, que s'ha de compondre amb xifres aràbigues volades.
6. En el cas que hi hagi figures, gràfics o taules, s'han de presentar numerats correlativament en fulls a part i indicar dins del text el lloc en què s'han d'incloure durant el procés de maquetació.
7. Juntament amb la signatura de l'autor ha de figurar l'entitat a què pertany o la categoria científica. S'ha de citar: NOM I COGNOMS i la institució o categoria (Universitat de Barcelona, Institut d'Estudis Catalans o Consell Superior d'Investigacions Científiques, entre d'altres).
8. Al final de l'article cal afegir un resum d'un màxim de quinze línies (1.050 espais lletra). Si és possible, en castellà, francès i anglès o bé en qualsevol d'aquestes llengües. Si l'article s'escriu en una llengua diferent del català, cal que hi hagi un resum en català.
9. Amb vista a la indexació en diferents bases de dades, heu de proposar cinc mots clau com a mínim, els quals s'haurien d'extreure, si és possible, de *thesaurus* o diccionaris d'especialitat.
10. Els treballs s'han d'adreçar a la Secretaria de redacció, que té uns *Criteris de presentació dels originals* detallats a la disposició dels autors perquè puguin presentar els treballs amb la màxima garantia (i també a http://www.iecat.net/institucio/presidencia/OCAL/pdf/Presentacio_originals.pdf).
11. Per a garantir la qualitat dels treballs que es publiquin, aquests seran sotmesos a l'aprovació de la Direcció i el Consell de Redacció de la revista, amb el vistiplau del delegat de l'IEC per a la filial.

AQUESTA OBRA HA ESTAT PUBLICADA
L'ANY DEL CENTENARI
DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

IECentanys19072007

